

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠI 230/08-01

Název školy: Střední průmyslová škola stavební Josefa Gočára,
Praha 4, Družstevní ochoz 3

Adresa: Družstevní ochoz 3
Identifikátor: 600 005 071
IČ: 49 624 059
Místo inspekce: Družstevní ochoz 3, 140 00 Praha 4
Termín inspekce: 11. a 12. března 2008

Předmět inspekční činnosti:

Hodnocení oblasti sociálně patologických jevů ve smyslu ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Cíle inspekční činnosti:

1. Zjistit a zhodnotit, zda škola vytváří podmínky pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů podle § 29 odst. 1 školského zákona.
2. Zjistit a zhodnotit, zda školní řád upravuje podmínky zajištění a ochrany zdraví žáků a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí podle § 30 odst. 1 písm. c) a d) školského zákona.
3. Zjistit a zhodnotit činnost školního metodika prevence podle vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních.
4. Zjistit, zda je problematika prevence sociálně patologických jevů začleněna do učebních dokumentů a zda je při výuce realizována.

Inspekční zjištění:

I. Základní údaje

Právnícká osoba Střední průmyslová škola stavební Josefa Gočára, Praha 4, Družstevní ohoz 3 je příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je Hlavní město Praha, Mariánské náměstí 2, 110 01 Praha 1. Na základě rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení a rozhodnutí MŠMT ve věci zápisu do rejstříku škol a školských zařízení vykonává činnost:

- střední školy s nejvyšším povoleným počtem 840 žáků
- školní jídelny s nejvyšším počtem 800 stravovaných.

Střední škola umožňuje vzdělávání v oboru vzdělání:

- 36-41-M/001 Pozemní stavitelství, denní studium, délka vzdělávání 4 roky, nejvyšší povolený počet žáků v oboru 720
- 36-41-M/001 Pozemní stavitelství, dálkové studium, délka vzdělávání 5 roků, nejvyšší povolený počet žáků v oboru 120 – k termínu inspekce nebyla tato forma studia realizována.

Ve sledovaném období let 2004 až 2007 došlo, v souvislosti s demografickým vývojem, k mírnému poklesu celkového počtu žáků, a to z 657 na 623 žáků. Úbytek představuje v průměru asi 11 žáků v každém roce. Naplněnost školy se pohybuje od 78 % do 74 %. Škola dodržuje celkový nejvyšší povolený počet žáků.

Z počtu přihlášek podaných uchazeči ke studiu v letech 2005 až 2007 vyplývá stabilní zájem o studium.

Střední průmyslová škola stavební Josefa Gočára je školou s mnohaletou tradicí v přípravě středních kádrů pro pozemní stavitelství. V minulém školním roce oslavila 170 let své existence. Tradicí a vzdělávacím programem se řadí k jasně vyprofilovaným středním školám.

II. Hodnocení školy v oblasti předcházení vzniku sociálně patologických jevů

V rámci poradenských služeb, ale zejména během vlastního vzdělávacího procesu (náročnost studia) a bohatou mimoškolní činností (kroužky), jsou žákům v průběhu studia vytvářeny vhodné-standardní podmínky pro jejich zdravý tělesný, psychický a sociální vývoj. Vedení školy spatřuje v naplňování poměrně náročného vzdělávacího programu a v bohaté nabídce volnočasových aktivit pro své žáky nejúčinnější způsob prevence vzniku sociálně patologických jevů. Škole se daří uskutečňovat záměr vyplnit volný čas žáků tak, aby nezbyl prostor pro vytváření škodlivých návyků, jež mohou přejít v patologické projevy chování. Náročnost studia je dána konkretizovaným učebním plánem, který stanovuje týdenní počet vyučovacích hodin na nejvyšší možné horní hranici (33 hodin) a převahou povinných odborných a výběrových předmětů, které vyžadují náročnou domácí přípravu. Ve zbylém volném čase mohou žáci navštěvovat zájmové kroužky, jako výtvarné kroužky SAJU, BAVU a kroužek Mladý betonář nebo využívat nadstandardní sportovní

vybavení školy (dvě tělocvičny, posilovna, horolezecká stěna, venkovní hřiště), které režim školy umožňuje využívat během celého dne. Účinnost této koncepce dokládají výsledky externího šetření ve školním roce 2006/2007, tzv. MAPA ŠKOLY, provedeného formou standardizovaných profesně vytvořených dotazníků. Otázku *S/20 - Vyskytují se v této škole závažné negativní jevy (drogy, šikana ...)?* vyhodnotili žáci těsně nad hodnotou 2, což znamená *nikdy*. Odpovědi žáků na otázku č. *S/23 – Setkal(a) jsi se někdy na této škole se šikanou?* spadaly do intervalu *ne, nesetkal* a převyšovaly v kladném slova smyslu průměr všech středních průmyslových škol o 19 %, dosahovaly úrovně 80 %. Odpověď rodičů na otázku *S/25 – Máte pocit, že se vaše dítě bojí někoho ze studentů?* zněla v 94 % *ne* a převyšovala průměr všech středních průmyslových škol o 12 %. Zbýlých 6 % rodičů odpovědělo *spíše ne, neumím posoudit*.

Problematika zajištění podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, jejich ochrany před sociálně patologickými jevy, před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí a podmínky pro zacházení s majetkem školy je řádně zakotvena ve školním řádu v rozsahu stanoveném zákonnou normou. Např. v části *1.2 Povinnosti žáků* v odstavci 1.2.3 dokument vymezuje jasná pravidla o vzájemných vztazích, předcházení projevů diskriminace, nepřátelství nebo násilí, slušného chování a nepoškozování dobrého jména školy. V části *3. Zacházení s majetkem školy* jsou specifikována pravidla zacházení s učebními pomůckami a majetkem školy, včetně sankcí plynoucích z jejich porušení. Část *4. Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků* upravuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při všech činnostech souvisejících se vzděláváním. Důraz je kladen na dodržování podrobně vypracovaných provozních řádů tělesné výchovy, odborných učeben výpočetní techniky, fyziky a chemie a zejména na bezpečnost a ochranu zdraví při práci v předmětu odborná praxe. Školní řád žáky rovněž informuje o zákazu přinášení alkoholických nápojů a jiných zdraví škodlivých látek, nebezpečných předmětů, držení a distribuce psychotropních a omamných látek včetně sankcí vyplývajících z jeho porušování. Školní řád je vyvěšen ve škole na veřejně přístupném místě, žáci jsou s ním prokazatelně seznamováni a zákonní zástupci jsou o dokumentu informováni na třídních schůzkách.

Oblast sociálně patologických jevů je organizačně zajišťována výchovnou poradkyní, která zároveň vykonává funkci metodika prevence. Pro každý školní rok je sestaven *Program minimální prevence*, který je na konci školního roku vyhodnocen ve *Zprávě o činnosti výchovné poradkyně*. Program zajišťuje standardní aktivity, které doplňují hlavní preventivní strategii školy. Jsou pořádány tematicky zaměřené besedy (Sexualita, Zdravý životní styl nebo drogy, S tebou o tobě, Vliv drog na kriminalitu mládeže) a sportovní akce. Výchovná poradkyně úzce spolupracuje, zejména po stránce metodické, s psycholožkou Pedagogicko-psychologické poradny Praha 4, pod kterou škola spadá. V rámci pravidelných schůzek (jednou měsíčně) probíhají odborné konzultace. V posledních letech byly řešeny dva případy podezření na šikana. V jednom z nich bylo při řešení využito sociometrického šetření provedené touto pedagogicko-psychologickou poradnou. Ani v jednom případě se šikana neprokázala. Jiné projevy sociálně patologických jevů se neobjevily. Výchovná poradkyně se účastní dalšího vzdělávání (vzdělávací program *Ochrana dětí*). Metodické vedení ostatních pedagogických pracovníků výchovnou poradkyní je funkční. Zpětná vazba je vytvořena. V souvislosti se začleňováním problematiky sociálně patologických jevů do výuky bylo s předsedy předmětových komisí českého jazyka a literatury, občanské nauky a dějepisu projednáno zařazení vybraných témat do tematických celků, jež charakterem odpovídají dané problematice.

V rámci platných učebních dokumentů, podle nichž škola vzdělává, jsou témata problematiky sociálně patologických jevů začleněna do učiva předmětů občanská nauka, dějepis a český jazyk a literatura. Témata svým obsahem korespondují s probíraným učivem. Vyučující těchto předmětů uskutečňují promyšlenou a efektivní mezipředmětovou spolupráci. V rámci plánování realizace těchto témat ve výuce byl vyučujícími vytvořen funkční systém, který napříč výše uvedenými předměty obsáhne všechny problematické jevy. Problematika vzniku sociálně patologických jevů je následně předmětem řady diskusí, které žáci sami iniciují, je obsahem tzv. *aktualit* (krátká vystoupení žáků k jevům, které je zaujaly) a je námětem slohových prací žáků. Tematické plány jsou operativně upravovány tak, aby probíraná látka korespondovala např. s uskutečněnou besedou nebo aktuálně vzniklou společenskou nebo lokální situací.

Během inspekční činnosti proběhlo vlastní šetření odborníkem na školní klima. Analýza výsledků šetření ukázala tyto skutečnosti:

Silné stránky

- **Vysoká motivace žáků ke studiu** – u převážné většiny žáků SPSS se průřezově ve všech ročnících plní představy a očekávání o studiu SŠ a tohoto studijního oboru.
- **Branding (značka) prestižní školy** - větší náročnost studia v SPSS Josefa Gočára upevňuje prestiž školy při výběru mezi školami s obdobným odborným zaměřením.
- **Branding atraktivní školy** – velmi dobré materiálně technické vybavení, vynikající vybavení informační technikou (elektronické rýsování, bezdrátové připojení žáků ke školnímu internetu) a optimální zázemí pro sporty se odráží v celkově pozitivním vztahu žáků ke školnímu prostředí.
- **Sociálně zdravé, pozitivně motivující prostředí** – managementem školy je nastavena kultura jasných pravidel (kultura rolí), což má svou nezbytnou logiku v převážně mužském prostředí, daná pravidla se dodržují a jsou „zvnitřnělá“.
- **Kooperativní atmosféra** – minorita žákyň (cca 30%) je dobře adaptována do podmínek dominující školní kultury (kultura rolí), lze hovořit o genderově korektním prostředí a vzájemné přizpůsobivosti studujících obojího pohlaví.

Slabé stránky

- **Vysoká fluktuace** – zejména během adaptačního procesu, ale i ve vyšších ročnících odchází až jedna třetina žáků ve všech třídách (slučování paralelních tříd), během adaptačního procesu je příčinou nejčastěji chybná volba studijního oboru a v souvislosti s tím malá motivace ke studiu, ve vyšších ročnících je nejčastější příčinou odchod slabších žáků, kteří nezvládli požadavky náročného studia.
- **Málo funkční zpětné vazby** – nedaří se zcela naplňovat vizi školy v komunikaci mezi žáky a učiteli ani aplikace školních strategických priorit ve vzdělávacím procesu. V otázkách zaměření profilu absolventa ke studiu vysoké školy nebo na předpokládaný profesionální život v praxi převládá mezi žáky vyšších ročníků spíše bezradnost (jistou dezorientaci v této problematice lze nepřímo zjistit i u části učitelského sboru).

Rizika

- **Věková struktura vyučujících** – část učitelů, převážně staršího věku, vybavená především odbornými praktickými zkušenostmi nikoliv dostatkem pedagogických kompetencí a kvalifikací nezvládá kázeň části žáků při výuce (v některých třídách od 3 % až do 50 % žáků).

- „Skleníkové“ prostředí školy - silná organizační kultura, přísná pravidla, direktivní mechanismy převládají nad vnitřním demokratickým prostředím, proto v kritických situacích nemusí fungovat přirozené zpětné vazby a hypoteticky se může plně projevit žákovský individualismus.
- Živelná komunikace - mezi nižšími a vyššími ročníky převládá živelná komunikace, chybí dostatečný prostor k vzájemnému poznání, můžeme hovořit o „fyzické“ izolaci těchto dvou skupin žáků, žákovská samospráva (pouze ve třídách a zástupce žáků ve školní radě) pracuje spíše formálně.

Závěrečné hodnocení:

Při vzdělávání a dalších činnostech přímo souvisejících se vzděláváním škola vytváří standardní podmínky pro zdravý vývoj svých žáků a pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů. Činnost školy v této oblasti nevytváří riziko vzniku sociálně patologických jevů.

Školní řád upravuje podmínky zajištění bezpečnosti ochrany zdraví žáků a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí standardním způsobem a v rozsahu daném právní normou. Dokument vychází ze specifík oboru vzdělání a zaměření školy. Jako dokument je zpracován v souladu s právním předpisem. Je funkční a v praxi uplatňován.

Škola našla účinný způsob, jak předcházet vzniku sociálně patologických jevů, který vychází z charakteru a zaměření studia a osobnosti žáků. Činnost výchovné poradkyně-školní metodičky prevence v oblasti vytváření podmínek pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů je na průměrné úrovni a odpovídá běžné praxi.

Závěr šetření klimatu školy potvrzuje, že ve škole není sociálně patologické prostředí. Žáci projevují sociálně aktivní chování nejen vůči mobbingu, ale i například k aplikaci omamných látek, které způsobují závislost.

Zkvalitnění školního klimatu by prospěl vyšší stupeň demokratizace vnitřního školního života a zvýšení participace žáků na životě školy, při řízení a rozhodování, v zajištění zpětných přirozených vazeb pro možný vznik kritických situací, kdy mohou selhat deklarované preventivní programy.

Začlenění tematiky sociálně patologických jevů do učebních dokumentů je realizováno standardním způsobem, je promyšlené a cílené, stejně tak jako její realizace ve výuce. Účelně bylo vyučujícími českého jazyka a literatury, občanské nauky a dějepisu využito mezipředmětových vztahů k působení na žáky v souvislosti s výše uvedenou problematikou.

Celkové hodnocení školy je v oblasti sociálně patologických jevů na základě hodnotící stupnice vyjádřeno stupněm - průměr.

Hodnotící stupnice

Podprůměr	Průměr	Nadprůměr
-----------	--------	-----------

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opírá:

1. Úplné znění zřizovací listiny ze dne 19. 12. 2005 vydané Radou hlavního města Prahy usnesením č. 550 ze dne 3. 4. 2001 ve znění usnesení Zastupitelstva hlavního města Prahy č. 32/38 ze dne 24. 11. 2005
2. Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení Střední průmyslové školy stavební Josefa Gočára do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 15 321/96-60 ze dne 13. 6. 1996 s účinností od 1. 9. 1996
3. Rozhodnutí MŠMT ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení o právnické osobě Střední průmyslová škola stavební Josefa Gočára, Praha 4, Družstevní ohoz 3 č.j. 18 277/06-21 ze dne 19. 7. 2006 s účinností od 19. 7. 2006
4. Výkaz o gymnáziu-střední odborné škole S 7-01 podle stavu k 30. 9. 2005, výkazy o střední škole podle stavu k 30. 9. 2006 a 2007
5. Učební plán studijního oboru 36-41-M/001 Pozemní stavitelství schválený MŠMT ČR dne 22. září 1997 pod č.j. 30 209/97-71 s platností od 1. září 1997 počínaje 1. ročníkem
6. Třídní knihy náhodně vybraných tříd 1.A, 1.D, 2.A, 2.B, 2.C, 3.D, 4.A, 4.B vedené ve školním roce 2006/2007
7. Výroční zpráva středních škol a školských zařízení za školní 2006/2007 ze dne 17. 10. 2007 schválená školskou radou 16. 10. 2007
8. Výroční zpráva středních škol a školských zařízení za školní rok 2005/2006 ze dne 16. 10. 2006 schválená Školskou radou dne 11. 10. 2006
9. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2004/2005 ze dne 21. 10. 2005
10. Vlastní hodnocení školy projednané pedagogickým sborem dne 9. 10. 2007 (zhodnocení spolupráce rodičů a školy – MAPA ŠKOLY)
11. Školní řád SPŠ stavební Josefa Gočára, Praha 4, Družstevní ohoz 3 ze dne 3. 9. 2007 platný ke dni inspekce
12. Záznamy z jednání pedagogické rady vedené ve školním roce 2006/2007 a 2007/2008 ke dni inspekce
13. Výkaz o úrazovosti dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních R 36-01 za školní rok 2006/2007
14. Organizační řád zabezpečení provozu školy z oblasti BOZP ze dne 24. 3. 2003 platný ke dni inspekce
15. Záznamy o školení zaměstnanců školy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci ze dne 9. 10. 2007
16. Záznam o provedení školení žáků 2.a 3. ročníků z BOZP (odborné praxe) ve školním roce 2006/2007 ze dne 14., 7., 6., 13., 5., 11. a 8. září 2006
17. Osnova SOP pro 2.a 3. ročník - školení BOZP pedagogických pracovníků
18. Tématické plány předmětu OBN platné ke dni inspekce
19. Tématické plány předmětu DEJ platné ke dni inspekce
20. Tématické plány předmětu CJL platné ke dni inspekce

21. Zpráva o činnosti výchovné poradkyně ve školním roce 2006 – 2007
22. Preventivní program pro školní rok 2007
23. Výchovné poradenství – plán práce pro školní rok 2007 – 2008

Složení inspekčního týmu:

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Luboš Bauer	Luboš Bauer v.r.
Ing. Dana Vesecká	Dana Vesecká v.r.
Mgr. Soňa Vápeníková	Soňa Vápeníková v.r.
PhDr. Eduard Entler, CSc.	Eduard Entler v.r.

Poučení:

Dle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Praha 5. května 2008

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Ing. Stanislav Červený	Stanislav Červený v.r.